

Szanowne Koleżanki i Koledzy, Drodzy Czytelnicy,

W świątecznym nastroju wraz z nadchodzącą wiosną, niosącą optymizm i nadzieję budzącego się nowego życia, oddajemy Wam kolejny numer „Endokrynologii Polskiej”.

Już niewiele miesięcy dzieli nas od największego naukowego wydarzenia polskiej endokrynologii w tym roku, jakim będzie XXI Zjazd Polskiego Towarzystwa Endokrynologicznego odbywający się w Międzynarodowym Centrum Kongresowym w Katowicach w dniach 15–17 września 2016 roku. Zjazd ten poprzedzi siódma już Ogólnopolska Konferencja Naukowa: Kontrowersje w Nowotworach Neuroendokrynnych, która rozpocznie się w tym samym miejscu 14 września, na które to wydarzenia już dzisiaj serdecznie Państwa zapraszamy.

Dział *prac oryginalnych* aktualnego numeru EP rozpoczyna publikacja z ośrodków śląskich dotycząca mechanizmu odpowiedzialnego za patogenezę gruczolaków przysadki, który nie został jeszcze w pełni wyjaśniony i wykazuje różnice w różnych typach komórek przysadki. Wyniki badań czasem są zaskakujące. Przykładowo najwyższą ekspresję genu *PRL* zaobserwowano w gruczolakach somatotropinowych, a gruczolaki prolaktynowe były dopiero na trzecim miejscu. Z pracy tej wynika też, że technika QPCR analizy ekspresji genów nie jest wystarczająca dla prawidłowej klasyfikacji poszczególnych podtypów gruczolaków przysadki.

W drugiej pracy przedstawiono wynik badania ultrasonograficznego przeprowadzonego u chorych z wolem guzkowym zakwalifikowanych do tyreoidektomii. Protokół badania obejmował B-mode z użyciem obrazowania złożonego przestrzennie oraz tkankowego obrazowania harmonicznego, mapowanie mikrozwapnień, mapowanie naczyń oraz elastografię odkształceń względnych (ocena jakościowa i półilościowa), a wnioski płynące z pracy mogą zmartwić na przykład wielbicieli elastografii.

Autorzy kolejnej pracy, realizując ambitny cel jakim jest powrót pełnej ostrości wzroku u pacjentów z neuropatią nerwu wzrokowego w przebiegu orbitopatii Gravesa, określili skuteczność złożonego z pul-

sów metyloprednizolonu i chirurgicznej dekompresji oczodołów leczenia.

Według kolejnych badaczy cena stężeń OPG, RANKL i markerów obrotu kostnego w surowicy pacjentek leczonych z powodu osteoporozy pomonopauzalnej ranelinianem strontu i ibandronianem może mieć apsekt nie tylko patofizjologiczny, ale i praktyczny — można ją rozpatrywać jako parameter w monitorowaniu i przewidywaniu efektów leczenia ranelinianem strontu.

Druga w tym numerze EP praca o osteoporozie, tym razem w aspekcie epidemiologicznym nie napawa optymizmem, choć potwierdzono w niej coś o czym wiemy — upadki są powszechne u kobiet po menopauzie, a na ich występowanie wpływ mają wiek, miejsce zamieszkania i niektóre choroby.

Zarówno statyny, jak i fibraty prawdopodobnie zmniejszają wydzielanie cytokin prozapalnych. W jednej z prac dowiedziono ponadto, że wpływ fibratów na funkcję sekrecyjną monocytów zmienia się z wiekiem pacjentów z cukrzycą typu 2 i dyslipidemią aterogenną.

W kolejnej pracy dowiedziono, że u pacjentów z cukrzycą LADA częściej występują przeciwciała skierowane przeciwko antygenom tarczycy i współistnieją one z subkliniczną niedoczynnością tarczycy. Zestawianie chorób endokrynnych o podłożu autoimmunologicznym w zespoły wielogruzołowe ma istotne znaczenie kliniczne. Późno ujawniająca się cukrzyca autoimmunologiczną u osób dorosłych cechuje się obecnością przeciwciał skierowanych przeciwko antygenom wysp trzustkowych u pacjentów z kliniczną prezentacją cukrzycy typu 2.

Interesujący jest opis doświadczeń jednego z ośrodków w Rumunii związanych z zabiegami częściowego i całkowitego usunięcia przytarczyc wykonanych łącznie z ich autoprzeszczepem u chorych z wtórną nadczynnością przytarczyc.

Bardzo interesująca *praca poglądowa* zamieszczona w obecnym numerze EP pochodzi z Instytutu Onkologii z Gliwic, ośrodka którego nie trzeba rekomendować, i omawia najważniejsze myślenie modele

najczęstszego z nowotworów tarczycy — raka brodawkowatego. Najwięcej uwagi w tej pracy poświęcono modelom indukowanym mutacją BRAFV600E, w związku z ich gorszym rokowaniem.

Opis przypadku pochodzący tym razem z warszawskiego ośrodka endokrynologii dziecięcej opisuje pierwszy w Polsce przypadek rzadkiego zespołu ROHHAD charakteryzującego się oprócz szybko narastającej otyłości i zaburzeń wentylacji również zaburzeniami funkcji podwzgórza i układu autonomicznego.

W dziale *szkolenie podyplomowe* prezentujemy oczekiwany i bardzo potrzebny wszystkim prakty-

kującym endokrynologom, jak również internistom, kardiologom i hipertensjologom konsensus firmowany przez Polskie Towarzystwo Endokrynologiczne, a dotyczący zasad postępowania u osób dorosłych z przypadkowo wykrytym guzem nadnercza.

Mamy nadzieję, że tak duża różnorodność poruszanej tematyki endokrynologicznej stanie się źródłem inspiracji naukowych w momencie przygotowywania streszczeń swoich prac naukowych na nasz XXI Zjazd Polskiego Towarzystwa Endokrynologicznego (termin zgłoszeń do 31 marca).

Łączymy serdeczne wiosenne pozdrowienia.

W imieniu Redakcji
Beata Kos Kudła

Dear Colleagues, Dear Readers,

In a festive mood along with coming spring, which brings us optimism and hope of new life, we give you another issue of "Endokrynologia Polska".

Not many months must pass until the biggest scientific event of Polish endocrinology this year, which is the 21st Congress of the Polish Society of Endocrinology in the International Congress Center in Katowice on 15–17 September 2016. The Congress shall be preceded by the 7th National Scientific Conference "Controversy in Neuroendocrinal Tumors", which will take place at the same venue on 14 September 2016 and we would like to already invite you to this event.

The *Original paper* part begins with an article from Silesian centers on the mechanism responsible for pituitary adenoma pathogenesis, which has not been clearly described yet and shows discrepancies in various types of pituitary gland cells. The results of the studies are sometimes surprising; for example, the highest expression of the PRL gene was observed in somatotropin adenomas, and prolactin adenomas were at the third place. The paper also indicates that the QPCR technique in gene expression analysis is not sufficient for proper classification of particular subtypes of pituitary adenomas.

In the second paper, the authors show a result of a USG examination conducted in patients with nodular goiter qualified for thyroidectomy. The protocol of the examination encompassed B-mode with use of spatially complex imaging and tissue harmonic imaging, microcalcification mapping, vessel mapping and elastography of relative strains (qualitative and semi-quantitative evaluation), and the conclusions from the study may worry, e.g. elastography supporters.

Authors of another paper specified efficiency of methylprednisolone composed of pulses and surgical decompression of eye sockets, fulfilling an ambitious goal which is regaining full visual acuity in patients with optic nerve neuropathy in the course of Graves' orbitopathy.

According to other researchers, the evaluation of concentrations of OPG, RANKL and bone turnover markers in plasma of female patients treated with

strontium ranelate and ibandronate due to postmenopausal osteoporosis may have not only a pathophysiological but also practical aspect - it may be considered a parameter in monitoring and predicting the effect of treatment with strontium ranelate.

The second paper on osteoporosis in this issue, this time in epidemiological aspect, is not very optimistic, although it confirms a phenomenon which we are already aware of - falls are common in women in their postmenopausal period and their occurrence is affected by age, place of residence and some diseases.

It is probable that both statins and fibrates decrease excretion of proinflammatory cytokines. In one of the papers, it has been proven that the influence of fibrates on excretory function of monocytes changes with patients' age, type 2 diabetes and atherogenic dyslipidemia.

In another paper, it has been proven that in patients with LADA (Latent Autoimmune Diabetes in Adults), there is a more frequent occurrence of antibodies directed towards thyroid antigens and they coexist with subclinical hypothyroidism. Juxtaposition of endocrine diseases of autoimmunological background in multigland clusters carries an important clinical impact. Latent autoimmune diabetes of adults is characterized by the presence of antibodies directed towards antigens of pancreatic islets in patients with clinical presentation of type 2 diabetes.

What is interesting is a description of experiences of one of Romanian centers, associated with partial or full removal of parathyroids performed with their autotransplant in patients with secondary hyperparathyroidism.

A fascinating *Review Article* included in this issue of EP comes from the Oncology Institute from Gliwice, a center which does not have to be recommended, and it concerns most important murine models of the most frequent thyroid cancer: the papillary cancer. Most attention has been paid to models induced with BRAFV600E mutation due to their worse prognosis.

A *Case Study*, this time from Warsaw Children Endocrinology Center, describes the first in Poland case of a rare ROHHAD syndrome, characterized by

hypothalamus and autonomic nervous system impairment, as well as quickly developing obesity and ventilation disorders.

In the *Postgraduate education* part, we present an anticipated consensus under the auspices of the Polish Society of Endocrinology, concerning management of accidentally discovered adrenal tumor in adults, so needed by all practising endocrinologists,

general practitioners, cardiologists and hypertensiologists.

We hope that such an abundance of endocrine topics will become a source of scientific inspiration while preparing abstracts of your papers for our 21st Congress of the Polish Society of Endocrinology (deadline — 31 March).

Spring regards.

On behalf of the Editorial Board
Beata Kos Kudła